

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ บัญญัติให้เทศบาล มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งหมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดโดยยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นโยบายรัฐบาลด้านความมั่นคง แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผังอำเภอไทย แผนอำเภอ นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น และแผนชุมชน ดังนั้น เทศบาลเมืองทุ่งสง จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

การวางแผนเป็นกระบวนการมองไปข้างหน้าและกำหนดการใช้ทรัพยากรขององค์กร โดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า ให้บรรลุตามภารกิจ วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในท้องถิ่น การที่เทศบาลเมืองทุ่งสงจะพัฒนาไปในทิศทางใดจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์เพื่อแปลงสู่การปฏิบัติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองทุ่งสง (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๓) มีลักษณะเป็นแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปี ซึ่งอาศัยกระบวนการในการวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรค และโอกาส และนำมากำหนดทิศทางในการพัฒนาโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนา เพื่อให้การบริหารจัดการสรรทรัพยากรของเทศบาลเมืองทุ่งสงซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลเมืองทุ่งสง ได้จัดทำขึ้นโดยอาศัยหลักการและกรอบแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

๑. นโยบายของนายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง ที่ได้แถลงต่อสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๒. กรอบนโยบายและทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดไว้และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนอำเภอ และแผนชุมชน

๓. ปัญหาความต้องการที่สำคัญจากประชาคมเมืองทุ่งสง

องค์ประกอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ จะประกอบไปด้วย ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยเสนอตามรายชื่อต่อไปนี้

๑.๑ ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย และแนวทางเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาจังหวัด กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น แผนชุมชน และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์อนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางของการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้นความสำคัญของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง โดยลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลเมืองทุ่งสงจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาจังหวัด กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ นโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นโดยการจัดทำประชาคมท้องถิ่น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. เพื่อกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ แนวทาง และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาของเทศบาลเมืองทุ่งสงให้มีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนภายใต้ศักยภาพของเทศบาลเมืองทุ่งสง

๓. เพื่อเป็นกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองทุ่งสง

๔. เพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างเทศบาลเมืองทุ่งสง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และส่วนราชการอื่น ๆ

๕. เพื่อประสานการพัฒนาให้สอดคล้องกันทั้งในระดับกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หลังจากที่ได้มีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วก็ต้องถึงขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำเป็น ๗ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการจัดทำแผน

- คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองทุ่งสง ร่วมกับประชาคมท้องถิ่นกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองทุ่งสง สรุปรยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่น นำมาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล

๒. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองทุ่งสงพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ให้ทบทวนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน นโยบายของผู้บริหารเทศบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและเป็นกรอบในการพิจารณาจัดทำโครงการกิจกรรมในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้จัดประชุมประชาคมเทศบาลเมืองทุ่งสง ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนา รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ว่าควรจะต้องปรับปรุง แก้ไขหรือคงไว้ในประเด็นใด

ขั้นตอนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งภายในองค์กรและข้อมูลภายนอก เพื่อนำมาวิเคราะห์ SWOT ได้

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก คือ

- ๑) วิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น
- ๒) พันธกิจ
- ๓) จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา
- ๔) ยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

หลังจากที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกโครงการจากการประชาคมเทศบาลเมืองทุ่งสงมาจัดทำยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น มาจัดทำรายละเอียดโครงการไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล เพื่อให้นำไปใช้ในแผนพัฒนาสามปีต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเค้าโครงประกอบด้วย ๕ บท ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล

บทที่ ๓ แผนยุทธศาสตร์

บทที่ ๔ รายละเอียดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

บทที่ ๕ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล นำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเพื่อพิจารณา

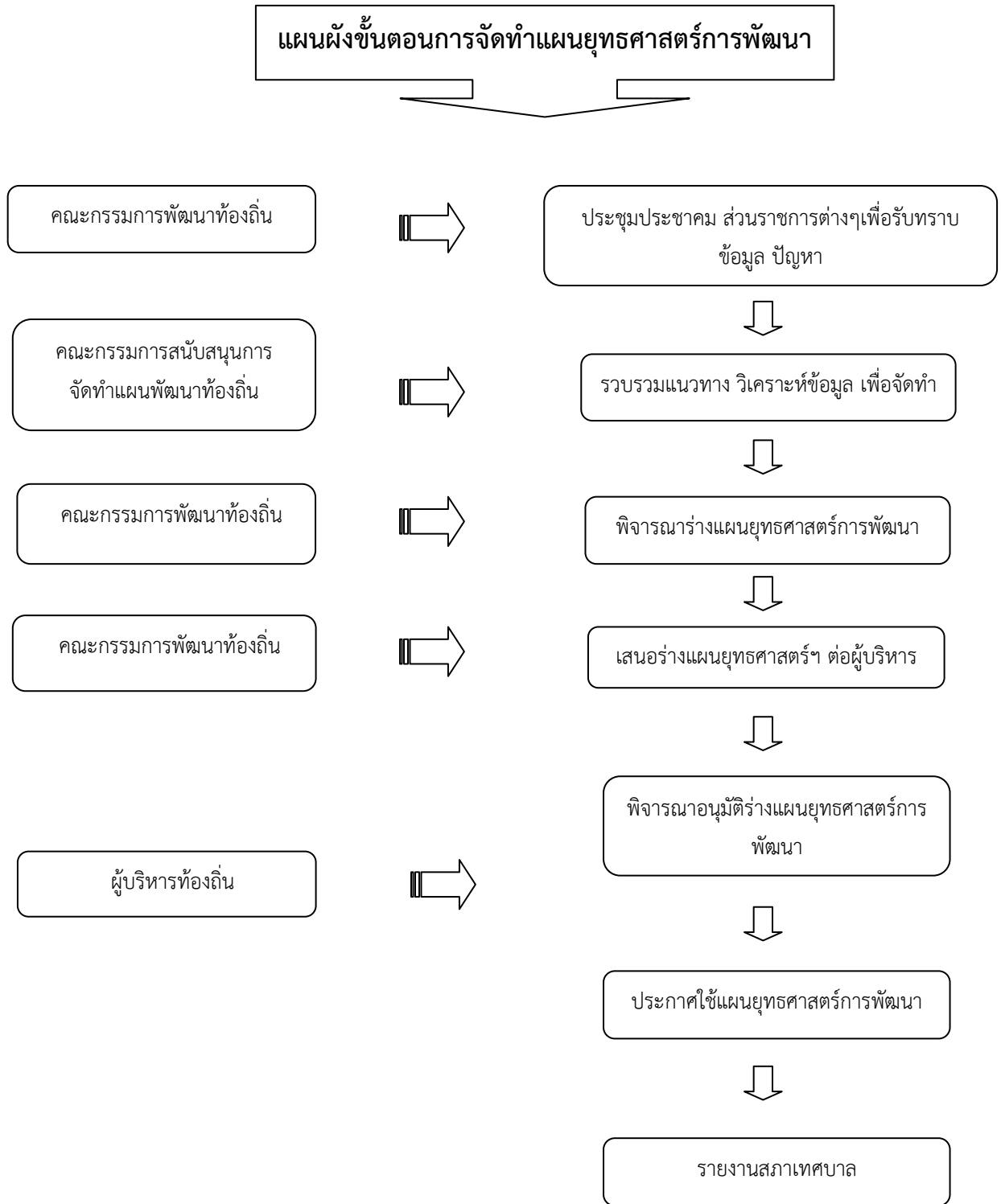
ขั้นตอนที่ ๗ การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แล้วนำเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

๑. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล เป็นองค์กรที่มีหน้าที่กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาอำเภอ ตลอดจนร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เป็นองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำร่างแผนให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด

๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. มีกรอบยุทธศาสตร์ แนวทาง และจุดมุ่งหมายในการพัฒนาของเทศบาลเมืองทุ่งสงทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ
๒. มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ภายใต้อัตลักษณ์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง
๓. มีกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองทุ่งสง
๔. เป็นเครื่องมือในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างเทศบาลเมืองทุ่งสง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และส่วนราชการอื่น ๆ
๕. เป็นแนวทางในการประสานการพัฒนาให้สอดคล้องกันทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

.....